

„Edinost“

Izaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 12 „
za štiri leta 6 „
za en mesec 3 kroniNaročnino se plačevati naprej. Na za-
-vež brez priložene naročnine se sprava
ne oira.v tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
na zvezne številke po 6 stotink (3 nvc.);
i .en Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Ponudna, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbiVsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brezobzirnost Madjarov. Potreba odpora.

VI.

Če so pa že Madjari brezobzirni, ko gre za obranitev prevladja njihovega plemena glede na narodne, politične in državopravne interese, če vidimo, da je ta njihova brezobzirnost tolika, da mora celo notranja politika Avstrije služiti njihovi madjarski vnanji politiki: pa so naravnost brutalni v svojih zahtevanjih tam in tedaj, ko treba čuvati gospodarske interese. Na to stran so Madjari trdi, neizprosni, neobčutni in nepristopni bodi tudi za najprimitivnejšo pravičnost. V takih slučajih lomijo oni, kar se jim neče upogniti; v takih slučajih ne respektirajo oni tudi sklenjenih pogodb, ne respektirajo niti določeb istega — duvalizma, tistega nesrečnega pakta, ki ga je sklenil nesrečni Beust ob asistenci patentovanih nemških patrijotov!!

To se nam kaj plastično in drastično kaže ravno sedaj, ko treba misliti na obnovljenje pogodbe med Avstrijo in Ogrsko in na obnovljenje trgovinskih pogodb med skupno monarhijo in drugimi državami, sosebno pa Nemčijo. Toliko gospodarsko razmerje med obema našima polovicama, kolikor razmerje med monarhijo do drugih držav naj bi bilo urejeno z izključnim obzirom na gospodarsko korist ogerske polovice.

To nam je grof Julij Andrassy nedolgo temu povedal z odkritostjo, ki je bila naravnost enična. Govoré o neki priliki o obnovljenju gospodarskih razmer med obema polovicama naše monarhije ter o obnovljenju trgovinskih pogodb monarhije z drugimi državami, je povedal plemeniti grof, da hočejo Madjari porabiti to priliko za naskok na najesenejše koristi te avstrijske polovice.

Menil je, da naravno tržišče poljedelnih produktov Ogrske je Avstrija. To tržišče da se mora zagotoviti Ogerski. A kako? No, grof Andrassy ni skrival svojih misli. Avstrijsko tržišče se mora ohraniti ogrskim poljedelskim produktom na ta način, da se od avstrijskega trga izključijo vse one države, s katerimi Ogerska ne more konkurirati! V ta namen naj bi se naša polovica obdala z visokimi carinami na poljedelske produkte — zlasti na vino in žito — dotičnih držav; tako bi odpadla sitna konkurenca. — Posledica temu bi bila seveda tista, ki jo hočejo imeti Madjari: ogerski producent bi imel svobodno roko in bi avstrijskemu bratu jednostavno diktiral cene!

Na isti višini madjarske prepotence se

je držal g. grof, ko je govoril o produktih industrije. Menil je namreč: »Predmeti industrije, ki jih izdelujemo mi (Ogri) sami, morejo že vzdržati konkurenco z avstrijskimi, nikakor pa ne z više razvito industrijo drugih držav«. Zato je grof zahteval, kakor mu je velevala skrajna madjarska sebičnost: Proti tej poslednji treba varovati Ogrsko z visokimi carinami! Na izdelke, ki jih izdelujejo v Avstriji, a ne na Ogrskem, ni smeti nakladati visoke carine, ker to ne bi bilo na korist — ogrskemu konsumentu!! Grof Julij Andrassy zahteva torej takele trgovinske pogodbe: visoke agrarne carine naj varujejo ogrsko poljedelstvo pred tujo konkurenco, če tudi bi bile na očitno škodo avstrijskemu konsumentu in če tudi je jasno kakor beli dan, da bi take carine močno obtežile sklep trgovinske pogodbe z Rusijo! Iz tega pa bi mogla navstati ogromna škoda za avstrijsko industrijo. Kajti, čim bi mi otežili uvoz gospodarskih produktov iz Rusije v našo monarhijo, bi Rusija posegla po represalijah in bi zaprla vrata izdelkom naše industrije! Koncept trgovinskih pogodb, kakor si jih mislijo Madjari, je torej jasn do grozovitosti: naša polovica naj izkrvavi radi ogrskih koristi! Avstrijski konsument naj plačuje izdelke ogrskih poljedelskih producentov po cenah, kakor jih diktirajo ti poslednji; ob enem pa naj svojo industrijo izpostavimo najhujši konkurenci za to, da bo ogrski konsument mogel prav po ceni kupovati potrebne mu industrijske izdelke....

To lepo misel je z graeji razvijal dalje »Pester Lloyd« v nekem članku, ki je s prepotenco — ki že od enkrat odlikuje te ljube Madjare, originalne in fabricirane — zahteval visoke carine na poljedelske pridelke in zmerne na industrijske. Ne treba praviti, kaj bi pomenjalo to, za slučaj, da pride — kar ni absolutno izključeno — do carinske vojne med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Ogrska poljedelska produkcija bi bila varovana proti nemškemu sovražniku po visokih carinah, avstrijska industrija pa bi bila odprta invaziji istega! To bi pa pomenjalo nje pogubo. Kajti ne pozabimo: naša polovica ne eksportira v Nemčijo poljedelskih pridelkov — razun lesu in živine —, pač pa razne industrijske izdelke.

Slednjic moremo citirati sedanjega ministrskega predsednika Szella kakor klasično pričo o madjarski brezobzirnosti in enostranosti na polju gospodarskih interesov. Temu možu hočemo sicer posvetiti prihodnji članek, ker se je v madjarski sebičnosti svoji dvignil drzno celo nad določbe duvalizma, in hočemo

rave. Tako je bilo tudi z našo plesalko. Pa da-si so jej bili to prvi koraki v plesu, bila je vendar takoj sigurna in lahka.

Ko je polnoč donesla dvanajsto uro, se je mala krasotica odpravljala. Ista četvero uprežna kočija je stala pred dvorom in ona je skočila vanje. Ne grof, ne Stanislav ne jaz nismo izdali nikomur, kdo je bila.

Baš sedaj se je povrnila gospa Monika s hčera mi v društvo. Njena jeza je utonila v veliki radovednosti, kaj poreče grof? Ali zora je začela že svitati, ko je zabava še vedno trajala, a grofove izjave vendar ni še imela.

Drugi ali tretji dan potem smo bili v Lepi Vesi. Gospa Monika nas je vsprejela še precej ljubeznivo, no, za to pa so bile vse tri hčere svečane, strogo odmerjene v besedah in kretnjah, in jako — jako hladne. Grof je moral razviti vso svojo ljubeznivost in duhovitost, da jih nekoliko razveseli. Naposled se mu je posrečilo. A Stanislav in jaz sva lahko zapazila, da bi bila gospa Monika in njene hčere srečne, da nista tudi mi dva

za danes zabeležiti sicer neverjetni ali vendar resnični fakt, da je ministrski predsednik ogrski naravnost, preko vseh činiteljev, ki imajo voditi stvari, ki so skupne obema polovicama — zagrozil v Berlin za slučaj, da obvelja novi nemški gorostasni tarif. Da se Ogri boje tega tarifa je umevno, saj bi ljuto zadel njihov poljedelski izvoz. A Szell je za slučaj, da ostane ta nemški tarif, zagrozil, da Ogrska uvede jednako visoko carino na poljedelske stvari z — Balkana. Z drugimi besedami: Ogrska se hoče maščevati na d Avstrijo!! Ta poslednja bi bila zopet dvakrat tepena. Saj na tem ni dvomiti, da bi balkanske države posegle po represalijah! Z jedne strani bi mi bili glede poljedelskih produktov izročeni ogrskemu producentu na milost in nemilost, a z druge strani bi naša industrija zgubila trg na Balkanu!

Dosti bo menda izgledov, kako da se Ogrska ob urejenju gospodarskih odnošajev ni malo ne ozira na potrebe in interese skupne monarhije in kako pozna le svoj madjarski globus.

„Slovanski vek“.

Čitateljem »Edinosti« je znano, da je začel lani na Dunaju izhajati polumesečnik »Slavjanski Vek«, v obliki »Ljubljanskega Zvona«. Julija meseca je završil svoje prvo leto, in sicer relativno z jako ugodnim vpehom za obstanek lista samega in v naučnem pa moralnem pogledu. Nekoliko tednov je moral izdajatelj odpotovati po svojih opravkih v Rusijo, sedaj pa je začel nadaljevati srečno pričeto delo ter dotekati, kar se je bilo zamudilo. Prva št. drugega letnika ima, kakor vsaka prejšnja, obilo poučnih, za Slovanstvo zanimivih razprav in člankov. Med njimi navajamo: Vseslovansko romanje na Velegrad. — Druga perioda slavenskoga preporeda. I. Znakovi duhovnega oslobodjenja južnih i zapadnih Slavena (ruski in hrv. tekst). — V čem je sila Čehov? — Panславizem, pangermanizem i panromanizem v XX. stoletju. (Že VIII. članek: Potreba zblizanja). — Šolsko delo med Slovani ob koncu XIX. veka. — Potem slovanske vesti. Naposled ruski tekst s povdarjanjem.

Že sami naslovi te številke kažejo za vsebino, ki se dostaje važnih slovanskih vprašanj.

Da bi slovanski čitatelji nekoliko primerno sodili tudi o skupnem prvem letniku »Slovanskega Veka«, navedemo iz njega le nekoliko razprav in sicer podamo naslove slovanski. Taki spisi so: O slovanskih nav-

v družbi. Tako nama je bilo popolnoma lahko oddaljiti se iz salona, medtem ko je grof pripovedoval o svojem stricu, dvorskem mojstru pri nekem nadvojvodu. — Tema, ki je gospo Moniko in njene hčere največ zanimal.

Stanislav je dokazal, da je že popolnoma dobro poučen, kje more biti — Vanka. Bila je zopet v vrtnarski hišici, — zopet je imela posel okoli subega semena.

Ko naju je zapazila, vrgla je kupo od sebe, skočila s stolice in hitela proti nama. »Ah, gospod Stanislave! Kako krasno je bilo!« bile so jej prve besede. »Kako sem Vam hvaležna! Tudi gospodu grofu in gospodu Vladimiru, — obrnila se je do mene ter mi nudila drugo roko, ker — ena jej je ostala v Stanislavovih rokah.

»Kako ste prišla domov?« sva vprašala isti hip Stanislav in jaz.

»Dobro! Gospica iz mesta me je čakala, slekla me je in vse sem jej dala in povrnila, da bi mogla mačeha priti takoj in nič ne bi našla.

skrižjih (sporih) t. j.: 1. o maloruskem, 2. rusko-poljskem, 3. malorusko-poljskem, 4. poljsko-češkem, 5. češko-slovaškem, 6. slovensko-hrvatskem, 7. hrvaško-srbskem in 8. srbsko-bolgarskem. — O neobčnosti izdanja občaslovanske enciklopedije. — Žalostna zgodovina dveh vseslovanskih shodov. — Dogmatične strani vprašanja o verizpovednem zblizanju Slovanov. — Ali je možno prisposobljati Rusijo Avstro-Ogrski v vprašanju o narodnostih? — Občaslovanski jezik. — Trgovina Rusije z Avstro-Ogrsko in Nemčijo od 1889 do 1899. leta. — Vprašanja: albansko, macedonsko, bosniško in vsesrbsko, ukrajnofilsko, velikopoljsko, slovaško, češko, avstrijsko. — Srbija pod novimi trgovinskimi pogodbami itd. itd.

Mnogo učenih in političnih veljakov se je udeležilo sodelovanja. Slovincem je med njimi najbolj znan ruski slavnoznanec učenjak, akademik Lamanjskij, pa sedanji srbski ministrski predsednik Vujić. Izmed Slovincem so v 1. letu pričeli trije sodrudniki svoje spise.

»Slovanski Vek« pričbuje velik del člankov in razprav samo na ruskem jeziku, mnogo njih pa na ruskem in v tistem slovanskem jeziku, kateremu pripadajo dotični sodrudniki. Poleg tega je tu in tam podan poleg ruskega tudi nemški, francozki tekst, oziroma prevod. Vsaki Slovan more pisati na svojem literarnem jeziku, kateremu podaje ali on sam ali pa uredništvo prevod na ruski jezik.

Po tem je umevno, kar piše izdajatelj o namenu tega jedinega vseslovanskega izdanja, po večini tiskanega na ruskem jeziku, namreč: 1. dati ruskemu in slovanskemu čitatelju polno, jasno in pravilno predstavljeno o kulturnem življenju vsega Slovanstva. 2. Pomagati želji jugozapadnih Slovanov po seznanjenju z ruskim jezikom v toliko, da bi mogel polagoma ruski jezik postati obči jezik za kulturne potrebe Slovanov med seboj. 3. Dati avstro-ogerskim, ruskim in balkanskim proizvoznikom (producentom) in trgovcem možnost, stopiti v neposredne zveze.

»Slovanski Vek« je pri svojih važnih kulturnih in občaslovanskih ciljih po vsej pisavi namenjen takim Slovincem, — ki znajo in hočejo misliti o občaslovanskih potrebah in bodočnosti vsega Slovanstva. List razpravlja ideje, katerih so dolžni premišljevat Slovani, zlasti tisti med njimi, ki so ali hočejo biti njih voditelji v kulturnem pogledu. List se ne bavi neposredno s politikom, pač pa sezajo kulturna vprašanja, o katerih govori, bolj ali manj tudi v politiko.

In mala siročica je začela gubiti se v ponovnem uživanju prošle noči.

»Sem-li bila res lepa?« je vprašala z dražestno naivnostjo, da bi pohvalila in povišala Stanislava, ki je naredil vse to.

»A veste, ko ste prvokrat predlagali in me prosili, naj pridem tudi jaz na grofov ples, ko je gospod Vladimir in grof istotako hotel, nisem mislila, da bi bilo to mogoče; no, ko je s šiviljo iz Zagreba vse tako dobro šlo, ko mi je vzela mero, a da ni znal nihče za to razun stare Bare, tedaj sem se več nadejala in naposled je bilo dobro. Bala sem se le radi kočije, kako bo to; no, grof jo dobro storil, ker je ni poslal semkaj pred dvor. Bara in jaz sve šli do onega mesta, kjer je čakala... in nihče naju ni videl. In tako je vse dobro šlo.

Devojka je vsa sijala od radosti in sreče. A takoj sem mogel opaziti, da to ni le radi srečno vspelega izleta prošle noči. Še večjo srečo in večje blaženstvo jej je ponujala bližina Stanislavova.

(Pride še.)

PODLISTEK 13

Pepelčica.

Spisal Ksaver Šandor Gijatski; prevedel Radi.

Pred vsem jo je jezilo, kako da tako neznana, a krasna devojka prihaja k grofu prav tisti hip, ko je morda mislil snubiti; potem se je kazala užaljeno, ker je grof ni dovel k njej in jo predstavil — njej, katero je vendar sam prosil, naj mu bo gospodinja; a jezilo jo je skoro do blaznosti, ker ni imel več ni oči ni ljubeznjivosti za nikogar drugega, nego za to nepoznano devojko. In gospa Monika je bila tako nezadovoljna in jezna, da ni hotela niti gledati devojke. Istotako so storile tudi njene hčere. Vse štiri so odšle celo v najskrajnejše sobe. No, nihče od nas ni hotel tega zapaziti, najmanj pa grof.

Zabava se je vršila dalje po svojem redu. Sedaj se je plesalo še z večim veseljem. Naša mala krasotica je plesala najprej z grofom, potem s Stanislavom in z menoj. Kolikor ni bila še vešča, smo jej lahko pomagali. A naposled znajo plesati že same od sebe, od na-

Če premišljujemo, kakó razdejana je dandanes slovenska inteligencija, kakó jo vleče na razne in nasprotné vetrove celó med malim slovenskim narodom, je pač potrebno, da se ista seznanja z idejami o slovenskih kulturnih vprašanjih, kakor jih zreli oziroma slavni možaki in veljaki pretresajo v »Slovenskem Veku«, ki si je že prvo leto pridobil spodbujevalnih simpatij med slovenskimi narodi. List ni igračica, ki bi jo pihnila vsaka sapa, temveč je zaresno izdanje, ki se priporoča samo iz sebe in od sebe, in katerega se moremo od kraja med Slovani le veseliti, da je sploh začelo izhajati, in to ravno v Avstro-Ogrski, kjer smo najbolj tlačeni duševno in moralno, da ne govorimo tu o obči in protislovenski politiki.

»Slovenski Vek« pri vsej svoji vrlini ne stoji mnogo, da si je z njegovim izdavanjem združeno mnogo stroškov; stoji namreč za Avstro-Ogrsko za vse leto 10 kron, za pol leta 5 kron. Naročnina se pošilja na adresu uredništva: Wien, VIII/21 Bennogasse N. o 22. (Urednik - izdajatelj je dr. D. N. Vergun)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 17. oktobra 1901

O položaju. Ples se začelja. Državni zbor se je sešel. Bliža se čas, ko bo moral gospod Körber izvesti težavnejši del svoje naloge, dokazati, da je res nadvladal duhove na — obe strani. Na jedno stran se mu je pač posrečilo to že v zadnjem zasedanju: stranke je hipnotiziral, da so nekoliko odnehale od boja, s predlogami gospodarske uravi, s takimi, ki so pomenjale dajanje od strani države strankam. Ali država ne daje, če ne prejema tudi! Da-li bodo hotele stranke zapostavljati svoj program tudi tedaj, ko bo treba glasovati za predloge, ki bodo pomenjale dajanje državi?! To je sedaj veliko vprašanje, ki bo odločilno za vso Körberjevo akcijo za saniranje parlamentarne.

Avspicije niso baš ugodne. Volitve na Češkem, zmagoslavja Schönerejanstva, niso baš mnogo obetajoč preludij. Po vsem, kar smo doživeli dosedaj od strani nemških strank, tudi najzmernejih, je staviti 100 proti 1, da bodo zmage Schönerejve stranke hotele paralizirati s tem, da bodo nadaljevale s tekmovanjem v nemškem radikalizmu, s koraki, ki morajo le izzivati nenemške narode in pojestrovati nasprotstva v parlamentu!! Začetek s tem je že storila tudi stranka, ki je baje najzmernejša med Nemci.

Nemška napredna stranka je sklenila namreč, da bo že v prvi seji interpellirala radi groznega dogodka, ker je neki češki poslanec napisal češko pobotnico o prejetih dijetah!

Če so torej že »trezni« začeli drezati radi takih bagatel, kaj bo še le, ko pridejo v razpravo velika vprašanja?! Nacionaleci pa so že postavili veliki top, čegar strel bo naznanjal začetek velike srdite, vojne na življenje in smrt, sklenili so, da predložijo predlog za uveljavljanje nemščine državnim jezikom. Kaj pa bo, ko se prične razlegati Schönerejev poveljniški glas... Gospodu Körberju — tako vsaj pravijo — sicer ni posebno nesimpatičen ta glas; ali vabljev ni na delo za pomirjenje duhov različnih narodnosti, kjer treba spravljalivosti in popustljivosti. Začetek se torej ne vrši ob ugodnih znamenjih. Bomo videli torej, kakega mojstra se pokaže g. Körber v nadvladanju duhov!

Parlamentarne stvari. Včeraj je bil dan pred sestankom državnega zbora. V prostorih palače na Franovem ringu je že vrvelo poslancev vseh strank. Razni klubi so imeli že svoje seje. Seje češkega kluba se je udeležil tudi minister Rezek. Zborovala je tudi konferenca načelnikov strank levece, seveda brez Vsenemeev. Glede želje vlade, da bi se proračunska razprava kolikor le možno skrajšala, niso izrekli nikakega svojega menenja. V seji je bil tudi vodja nemške ljudske stranke Prade, katerega so skušali pregovoriti, naj umakne svojo odpoved mestu podpredsednika, ali isti je ostal pri svojem sklepu, češ, da mu treba časa za reorganizacijo svoje stranke na Češkem. Na to so se načelniki nemških klubov baje soglasno odločili za kandidaturo nacionalea Kaiserja. — Čehi pa so na stališču, opravičenem po starem običaju, da mora stopiti IL podpredsednik, dr. Začek, na mesto I. in da je torej na novo voliti drugega podpredsednika. Vprašanje je sedaj, da-li se stranke nekdanje desnice postavijo na stran Čehov ali na stran Nemcev? Nemška napredna stranka je sklenila

tudi interpellirati radi naseljevanja francoskih kongregacij v Avstriji vsled zakona o kongregacijah.

Deželnozbornske volitve na Češkem in v Dalmaciji. O včerajšnjih ožjih volitvah v deželni zbor češki so znani 4 rezultati; izvoljeni so: 1 Mladočeh, 1 češki radikalec, 1 Vsenemec in 1 nemški nacionalec (Pradejeva stranka).

Deželnozbornske volitve v Dalmaciji se bodo vršile v decembru in sicer bodo volile kmetske občine dne 10., mesta in trgovske zbornice dne 12., največi davkoplačevalci pa dne 21. decembra.

Vojna v južni Afriki. Včerajšnje brzojavke so poročale, da so Angleži ujeli vrhovnega burskega poveljnika Botho. Ker smo pa že navajeni, da lord Kitchener kaj rad pošilja v svet take brzojavke o zajetju burskih poveljnikov, smo si tudi včeraj takoj mislili, da je tudi to ujetje poveljnika Bothe brzkone Kitchenerjeva pobožna želja. In res, danes došle brzojavke nam že poročajo, da se Botha nahaja popolnoma na varnem. Iz Bruselja poročajo nadalje, da so Buri na natski meji dosegli važno zmago nad Angleži.

Da morajo ti poslednji biti v kritičnem položaju, to menenje vzbujajo v prvi vrsti odredbe Kitchenerjeve iz zadnjih dob. Kaj takega more izhajati le iz naravnost živinskega srda, združenega z obupom. Ako ne bi bil mož popolnoma podivjal, ne bi počel grozodejstev, ki vzbujajo silno ogorčenje med vsem civiliziranim svetom in obkladajo Anglijo z neizbrisno sramoto. Ogorčenje je res že splošno in v tem pogledu ne dela izjeme nobena narodnost. Kako redki so slučajji n. pr., da bi se mi vjemali z graško »Tagespost«! Ali sodbi, ki jo ta list izreka o Kitchenerjevem divjanju, se pridružujemo iz polnega srca.

Pa bilo bi tudi res čudno, da ne bi vsakdo, kdor ima v sebi le iskrico sočutja, obsojal bestjalnega početja načelnika angležke vojske, Kitchenerja, z burskimi ujetniki. — »Tagespost« imenuje tega angležkega lorda generala-morilca, čegar dejanja da mečejo sramoto na vso Anglijo, katera bi morala istega pognati z njegovega mesta, ako bi le količkaj držala do svoje časti. »Tagespost« citira v svojem članku tudi angleški list »Daily Telegraph«, ki je pred dnevi napisal sledeči stavek:

»Ako bo to klanje nadaljevalo brez najmanjšega upanja do kakega vspéha, potem je isto navstalo iz osvete in moralno se tega klanja ne more razločevati od nava dneva umorac«.

Vsaka od teh besed, dostavlja »Tagespost«, je popolnoma prikladna Kitchenerjevemu vojevanju. To je isti mož, ki je svojedobno pri Chartumu (v Sadanu ob Nilu. Op. ur.) dal postreljati vse Dervise, ki so bili kakor ranjenci obležali na bojnem polju. S kamenitem sreem vodi Kitchener po opustošenih burskih deželah, ne vojne, ampak pravo morenje. On in njegovi pomagači puščajo ujete burske žene in otroke umirati od lakote, medtem, ko prav na banditski način pobija ujete nasprotnike, ki mu se svojo spretnostjo križajo načrte njegove roparske vojne; te junaške vojščake pa daja ta »general« celo s palicami pretepati, da s tem dokazuje, kake pojme ima on o vojaški časti.

Zastoj bi iskali primernih besedi v označenje zgražanja vsega človeško čutečega sveta nad postopanjem Angležev; in ako se bo v bodoče hotelo primerno označiti najgršo brutalnost, bo za to najboljši izraz »angležka brutalnost«. Žalibog, da so vsevelevlasti vsled svojih številnih vitalnih interesov tako vezane, da ne morejo preprečiti te angležke moritve v južni Afriki.

Od sočutja, ki vlada do njih po vsem svetu, nimajo Buri ničesar pričakovati, pač pa od denarnih interesov Anglije. Vlada je že davno prekoračila od zbornice dovoljeni kredit; zadnje meseca je angležka trgovina zelo padla, kakor tudi angležki vrednostni papirji. To so dejstva, katera bo morala Anglija upoštevati na vsaki način. Kaj pa še-le dogodki v Afganistanu v Aziji? Medtem, ko si Anglija v južni Afriki s krvjo omadežava svoj grb, delajo se v Aziji priprave, da se tam uniči angležko gospodstvo in jo izbaenejo iz Azije.

Britka, a gola resnica je to, kar je tu napisala »Tagespost« in utegne se dogoditi, da bo Anglija svojo požrešnost, ki jo kaže v južni Afriki morala drago plačevati z velikimi izgubami v Aziji in slednjič lahko še celo v južni Afriki sami, kjer ni izključno, da vsled te roparske vojne izgubi Kaplandijo.

Tržaške vesti.

»Soči«. Na polemične ekscesije, ki jih uganja »Soča« v zadnji svoji številki proti našim dopisnikom in našemu listu, nam ne treba reagirati meritorično. Stvar je vendar jednostavna za vsakogar, ki si je ohranil sposobnost za — trezno mišljenje. Mi smo dali prostora glasovom »iz učiteljskih krogov« in so imeli ti glasovi na sebi vse znake člankov, pisanih izven našega uredništva. Dali smo jim prostora, ker se nam učiteljsko vprašanje zdi toliko važno, da treba čuti o njem vsa razna menenja. Isto tako drage volje bi bili vsprejeli tudi nasprotno menenje v odgovor prvemu. Iz tega pa izhaja, da se nikakor nismo identificirali z vsem tem, kar so pisali naši dopisniki. Ali bi n. pr. »Soča« — ako bi začeli analizirati nekatere njene dopise z Dunaja in iz Prage — hotela prevzeti odgovornost za vsako besedo v teh dopisih? Dvomimo. Priobčila pa jih je vendar-le! In nič slabega ni, da jih je priobčila. Pameten in lojalen človek jej tega ni štel v zlo, ker je dopise smatral za to, kar so bili: glasovi, došli od izven uredništva!

Meritorično torej ne bomo odgovarjali. Tudi o tem se ne bomo pripravili, da-li so naši dopisniki veče ali maaje avtoritete med učitelji na Goriškem. Učitelji pa so — to vemo in zato so tudi njih glasovi: glasovi iz učiteljskih krogov. Naša naloga ni, da bi se morali morda prepričati tudi o tem, da-li so jim — cepljene koze. Če nimajo prav, a so vredni odgovora, naj jim odgovori, kdor je poklican v to; če pa so osamljeni: in nepoštevani med učitelji, torej nevrjedn odgovora, potem pa: čemu ves ropot v »Soči«, čemu: Tant de bruit pour une omelette?!

Preko neslanosti, kakor da smo mi »četrtri v zvezi« s Pajerjem, Italijani in vlado; in pa na pisarenje, da pravica za naš zatirani narod mora zmagati proti nam, preko takih neslanosti prehaja list, ki ima čisto vest, na dnevni red: z jasnim čelom in nasmeškom na ustnicah...

Ekscerpt iz pisma, ki nam je v bogato zadoščenje za vse polemiške ekscesije v »Soči« — pride.

»Soča« nam je te dni zažugala, da bo »Edinosti« neprestano in neusmiljeno za petami; v zadnji številki pa pravi zopet, da se je naveličala prepirati se s takimi ljudmi. »Soča« naj ukrene, kakor se jej zdi najprimernejše. Ali to jedno izjavljamo na ves glas: Pri nas je možno opraviti vse z mirno besedo. Ne prisvajamo si nezmotljivosti; če smo komu storili krivico, smo vsikdar pripravljeni dati prilike, da se krivica popravi. O tem smo dali dokazov ravno narodno-naprednim krogom na Goriškem v daljnji in bližni minulosti. Najmanje pa nam imponirata v Slovenceh sedaj vladajoči — cepec in pa kako perfidno sunničenje. Posebno pa: terorizirati se ne damo od nikogar, ali prav od nikogar!!

»Patria«. Treba, da se že zgodaj privadimo na to novo zastavo, ki bo vihrala, kakor poročajo laški listi, od sedaj naprej na čelu sovražnih nam laških čet v boju proti našemu narodu in našim pravicam. S tolikim hrupom, bombastičnostjo ustanovljena »Democratia« si je v svojem kratkem življenju popolnoma potrla peruti in sedaj leži skesana na trebuhu v prahu pred vsemogočnega Veneziana in njegove židovske družbe gospodstvom. Da se glasovitost Banelli-Rascovich-Spadoni in družbi nekoliko olajhča grenko spokorjenje, natakiniti hočejo na svojo staro botogo novo ime »Patria«. Spadoni in družba zamiže, nekoliko stisnejo zobe in — zgubljeni sinovi bodo zopet doma; židovska camorra pa, v veselju nad tem dogodkom, priredi gotovo slovesno gostijo.

Jutri torej bo imelo to novo politično društvo »Patria«, ki naj nezadovoljne Spadonijeve privede zopet v objem starega »Progressa«, svoj osnovalni občni zbor. Spadoni, Banelli in družba pa se še nocej zberejo pri čaši, da zapojejo »Blagor mu, ki se spočije« svoji dragi, premano umrli »Democratia«.

Razpust »Ginnastice«! Ministerstvo za notranje posele je potrdilo odredbo tržaškega namestništva, s katero je bilo laško telovadno društvo »Unione Ginnastica« razpuščeno. Mi smo že svoječasno povedali, kako sodimo o takih odredbah. To so paljativna sredstva, ki čisto nič ne pomagajo državnim misli. Tu treba zdraviti bolezen, samo odstranjevanje spremljevalnih prikazni je prazno početje.

Boj za domovinsko pravico v Trstu. Prejeli smo: Ker že v »Edinosti« objavljate

razne pritožbe radi postopanja občinske oblasti in vlade ob vprašanju domovinske pravice, dovolite mi, da tudi jaz opišem svoj slučaj«.

Kakor mnogim drugim, tako tudi meni mestni magistrat ni hotel vsprejeti prošnje, ker je bila pisana v slovenskem jeziku. Pritožil sem se na visoko oblast v ulici Caserma: na naše namestništvo (torej ne na »governu na lesnem trgu«). Čakal sem rešitve — čakal lepih 6 mesecev, kakor menda veleva zakon. Doba 6 mesecev je minola, rešitve pa le ni bilo. Po 6 mesecih in 12 dneh sem šel torej vprašat na rečeno visoko oblast, kaj je z mojo prošnjo za vsprejem v občinsko zvezo? Na »governu« v ulici Caserma so mi pa odgovorili, cenjeni moj gospod urednik, da oni nimajo nobene take moje prošnje, da ni možno, da sem utok uložil na namestništvo. Jaz sem se čudil, saj sem imel v svojih beležkah zapisano 18/3 1901.

Veleti so mi, naj sedem. Tako potrpežljivo sedé sem čakal kakih 10 minut in dotični gospod uradnik je šel gledat menda nekam »na protokol«. In glej ga zlomka: kar naekrat je bilo zapisano črno na belem, da sem jaz res uložil svojo prošnjo ali pritožbo! Rekli so mi, naj pridem čez 10 dni zopet. Urgirati da hočejo na magistratu, kamor je bilo namestništvo poslalo mojo prošnjo. Po preteku 15 dni — danes, dne 16. oktobra 1901 — sem zopet šel na namestništvo, tja gori v II. nadstropje k isti uradni osebi kakor zadnjič. Ta oseba pa mi je rekla, da ona nima nič v rokah, naj grem torej k namestništvu svetovalcu vit. Jettmarju v I. nadstropje. Tudi tega gospoda sem seveda ogovoril slovenski, ali gospod svetovalec menda — noče znati našega jezika. Pozval je torej g. komisarja Fabianija, da je govoril z mano. Na to mi je velel g. Jettmar, naj grem k istemu gospodu v II. nadstropju, pri katerem sem — že bil! Jaz pa sem odgovoril, da tam sem že bil. Ta odgovor moj se je menda g. svetovalcu zdel precej tehten, zato je velel g. komisarju Fabianiju, naj pokliče onega gospoda iz drugega nadstropja! Prišel je — govorili pa so nenuški med seboj. Mej tem sem moral jaz čakati na hodniku cele pol ure! Ker mi je že presedala stvar, sem vstopil zopet v pisarno g. svet. Jettmarja, ali tega gospoda — nisem dobil v sobi! Pač pa sem izvedel od g. Fabianija, da je namestništvo že 10 dni tega poslalo na magistrat cel kup reklamacij; mej temi da je tudi moja!

Računajmo sedaj! Jaz sem uložil že marca meseca. Kje je spala torej stvar 6 mesecev in 15 dnij? Na svojo opazko, da zakaj prošnja še ni rešena in odposlana na svoje mesto, mi je bilo v odgovor, da toliko oni gospod v II. nadstropju kolikor gosp. vit. Jettmar sta bila na dopustu; da nimam sile, da bo že rešeno. Na mojo nadaljnjo ponižno opazko, da po 6 mesecih bi stvar vendar morala biti rešena, mi je bilo pa v odgovor: da na namestništvo nimajo nič več opraviti s tem, da so vse dali na magistrat, da naj grem tja povprašat...!

Kaj se vam zdi, dragi čitatelji?! In kaj se zdi visoki gospodi na governu v ulici Caserma: mari je to prav, da mora siromašen delavec zgubljati toliko časa na lovu po svojem neporečnem — pravu?! Da mora letati od Poncija do Pilata, kjer bi našel to, kar mu — zakon zagotavlja! Kako je temu delavcu, ko na vse zadnje vendar ne ve, pri čem da je?! Kje čemo: v Trstu živimo — avstrijski podaniki smo! E, seveda: ako bi bili bližnjekraljevski podaniki, to bi nam naš slavni magistrat za nami metal tržaško domovinstvo! Zato pa ostaje še odprto tisto veliko vprašanje: kje je naš resnični governu, ali v ulici Caserma, ali — na lesnem trgu?!!

Le tako naprej! Pišejo nam: Da se ne poreče, da vedno le tožimo, sem odločil, da danes zabeležim par razveseljivih slučajev, ki naj bodo v vsodbujo vsem onim, ki še danes — spijo!

Pod groznim pritiskom lahonstva se nam potujujejo premnoge hčere in premnogi sinovi, tako, da smo do nedolgo temu bili Slovenci le tisti, ki smo z dežele prišli v mesto! One pa, ki so se narodili tu v mestu (torej ne mislim na okolico) in ki so vendar ostali narodni: vse te smo lahko šteli na prste! Sedaj gre mnogo na bolje v tem pogledu. Človek bi skoro ne verjel, kako razna narodna društva uplivajo na razvoj našega jezika! V par dnevih sem doživel nič manj nego štiri slučaje, ki so me uprav razveselili.

Gospice, ki pred letom še niso za nobeno ceno spregovorile slovenske besedice — govore sedaj lepo, da: skoraj pravilno svoj materni slovenski jezik! V drugem slučaju sem naletel na družino, ki dosedaj, da si starši Slovenci, niso slovenski občevali z otroci. Sedaj pa imajo doma celo šolo in se natecajo, kedo bo prvi govoril pravilno — svoj materni jezik! Le tako naprej! Nič ne dene to, da ste obiskovali laške šole in da vam vaš materni jezik radi tega ne teče gladko! To se da vse popraviti, samo dobre volje treba in pa nekoliko ljubezni do svojega zatiranega naroda!

Le prihajajte v družbo nas, ki poznamo svoj in vaš materni jezik! Tu se v kratkem izvežbate tako, da boste znali poslej dva, oziroma tri jezike, kar vam bo le v korist.

Posebno pa prosimo stariše, naj v občevanju se svojimi otroci ne zapostavljajo svojega jezika, marveč naj mu odmerjajo prvo mesto! Bog živi vse — spreobrnjenec!

To pa je že preveč! Na upogled smo vdobili »Domovnice«, izdano po županstvu občine Lukovica na Kranjskem. Ta »Domovnica« je spisana pod imenom »Certifikat« — popolnoma v nemškem jeziku! (Ironija pa je tem bolj krvava, ko sta ime in priimek stranke pisana v pravilni slovenščini in je pečat z napisom: »Občina Lukovica na Kranjskem«!!)

To je že škandal prve vrste! Toliko smo že pisali, poučevali in rotili in vse ni izdalo — nič!

Nas je že sram objavljati take neverjetnosti, ali je to naša sveta dolžnost in zato ne nehajo, dokler Slovenci definitivno ne nehajo — sramovati se svojega jezika!!

Drobne vesti. P r e t e p. 30-letni težak Aleksander Z., stanujoči v ulici Tesa in 17-letna deklica Marija K., stanujoča v ulici Fortino, sta se tepla v ulici della Barriera vecchia, da je bilo veselje gledati ju. Pretopu je (kakor navadno) napravil konec redar, ki je njega in njo odvel v zapore v ulico Tigor.

N e z g o d e. 47-letni težak Anton Bialer, stanujoči v ulici Riborgo št. 1, poškodoval si je včeraj na delu levo roko. — 18 letni mornar Ivan Fornasaro, stanujoči v zagati S. Evfemija, je včeraj popoldne na svojem delu dobil nevarno rano.

Oba sta dobila zdravniško pomoč v družstvu Igea.

39-letni kamenosek Ludvik Pellarini, stanujoči v Rocolu št. 200, je delal včeraj okolo velikega kamena, kar se mu je isti spodrsnil na desno nogo, ranivši jo tako, da so ponosrečence morali odnesti v mestno bolnišnico.

25-letnemu kovaču Josipu Osmanu-u, stanujočemu v ulici delle Acque št. 10, odskočil je včeraj kos železa in ga zadel v glavo in ranil nevarno. Ponesrečenec je dobil pomoč na zdravniški postaji.

44-letni zidar Fran Pegor, stanujoči v ulici Amalia, je padel včeraj, ko je delal, s stavbe in si močno poškodoval desno nogo. Predsinočnjim ob 6. uri je 38-letna Marija Stare iz Barkovelj padla z nekega stola, ko je čistila svitiljko in se o tem močno poškodovala. Na zdravniški postaji je dobila potrebno pomoč.

T e p e n o d g o s p o d a r j a. Matej Perelli, mornar, vkraen na ladiji »Castropola«, last Marka G. iz Pulja, ovadil je včeraj na policiji, da ga je njegov gospodar napel, ker ni mogel opraviti dela zanj pretežkega. Zdravit se šel v društvo Igea.

P o s k u s e n s a m o m o r. Sinoči ob 7. uri si je 24-letni čevljar Angelj G., stanujoči na trgu Giuseppina, skušal vzeti življenje. No, še o pravem času so preprečili njegov strašni namen. Odvedli so ga v bolnišnico, kjer so mu izprali žleode in ga poslali v opazovalnico, ker sumijo, da se nesrečnemu meša.

P a d l a z d r e v e s a. Včeraj so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico 25 letno kmetico Katarino Kačič iz Motovuna, ker je bila na drevesu izgubila ravnotežje in padla na zemljo ter se močno poškodovala.

O b l j u b i l j e j e z a k o n. 30-letna Cecilija Perugini iz Buj je ovadila na policiji, da jej je neki regnicolo, imenom Vincenzo Polastriz iz Neapolja, izvalil 160 kron s pretevzo in obljubo, da jo poroči. Sedaj pa da ni ne denarja in ne Polastrija. Dobivši lepe avstrijske kronice si je laški regnicolo brzkone zapel: Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo. Ker pa je že zgubila laškega — polastra, pa naj se zapuščena in za toliko in toliko kronic olajšana Cecilija to-

laži z zavestjo, da se je že mnogim devicam tako zgodilo: Chi ga vñ, ga vñ!

Dražbe premičnin. V petek, dne 18. oktobra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Kjadin 753/683, hišna oprava; Rocol 178, hišna oprava; ulica Madonnina 2, trte, brizgalnice; ul. Montfort 5, motor na par; ulica Canale 5, manufakturno blago.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 15°.5, ob 2. uri popoldne 17°.5 C.^o — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758.3 — Danes plima ob 10.51 predp. in ob — — pop.; oseka ob 5.08 predpoludne in ob 6.12 popoldne.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel v soboto ob 8. in pol uri zvečer svojo sejo. Gg. odborniki so naproseni najnujaje, da se gotovo udeležijo te seje.

Zbor svečnikov sv. Pavla v Trstu vabi na izredno sobranje, ki bo v četrtek dne 24. okt. 1901 ob 10. uri in pol dopoldne v prostorih slovanske čitalnice v Trstu, ulica S. Francesco št. 2, I. n.

Dnevni red: 1. Poročilo o sestanku avstrijskih duhovnikov na Dunaju dne 29. avg. 1901. 2. Notranja in zunanja organizacija društva. 3. Slučajni predlogi. —

Starešinstvo.

Vesti iz ostale Primorske.

× O dogodkih v Jelšanah piše »Naša Sloga«: Vladajoča stranka je vrgla med narod seme razpora, ki vihra v Kranjski in na Goriškem pod nesrečnimi nazivi: klerikaleci in liberalci! Prvi da so pristaši vladajoče stranke, a drugi njihovi nasprotniki. A ti neusmiljeni »liberalci« so najžeestitljivi gospodarji in kmetje one občine, ki sirote niti ne vedo, kaj je liberalstvo v tistem zmislu, kakor je propovedujejo in izvajajo italijansko-nemški Židje! Žalostna majka njemu, ki je prvi začel cepiti ta mirni, dobri in bogaboječni narod v — klerikalece in liberalce! On bo odgovarjal pred Bogom in zgodovino, ker je razprl brata od brata, očeta od sina, le zbok osebnih zadevic, predstavlja je jedne in druge za nekaj, kar v resnici niso!! Naj nam Bog ne da nikdar in nikjer večih liberalcev, nego so naši čestiti Jelšanci, pak bomo trdili mirne duše, da je naš narod ohranil vse verske in narodne vrline in kreposti čestitih pradedov naših!

Mi obžalujemo iskreno, da je v tej častiti občini prišlo do tega, v občini, kjer ni nječnega Italijana in nijednega Nemesa. Obžalovali pa bomo še bolj, ako bi se na današnjem razdoru imeli okoristiti italijanaši, oziroma tisto propalo bitje, ki je v njihovi službi. Narodno prokletstvo naj pade na one, katerim bo možno dokazati, da so bili v kakoršnji sibi bodi zvezi z neprijatelji Boga in vere in s sovražniki Slovencev in Hrvatov Istre!

× Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija v Sežani so darovali:

Preblagorodni gospod e. k. vladni svetnik dr. Peter Laharnar o svojem odhodu iz Sežane 10 K, gđ. Evfemija Mahorčič, e. kr. poštarica v Sežani 2 K, gđ. Kristina Caza-fura, učiteljica 1 K, gospa Janja Štolfa 1 K, v pušici gospe Milene Pirjevec ste bili 2 kroni.

Iz Tomaja so nam darovali že pred daljšim časom: preč. gospod dekan Matija Sila 5 K, preč. g. kapelan Anton Košir 2 K, nadaljni gg.: Anton Tupis posestnik 1 K, J. Žibrna 1 K, Uršula Černe 1 K, Frančišek Žibrna 40 st., Šone Jožef 40 st., Nabergoj Fran 1 K 40 st., Švagel Janez 40 st., Škrli Neža 40 st., Šone Marija 40 st., Šone Frančiška 40 st.

Tem p. n. darovalcem bi se bili že prej javno zahvalili, ko bi se ne bilo pismo z njih cenjenimi imeni po poti izgubilo.

Iz Štorij so nam poslali v maju: družina Delakova 2 K, neimenovana 5 K in gospa Terezija Košir 1 K 40 st.

V Divači sta darovala naši podružnici preč. gospod župnik Janez Narobe 3 K in gospa Ana Wiesel 1 K. — Še lansko leto so poslali rodoljubni Mohorjani iz Skopega 3 K 20 st.

Iskrena hvala vsem na požrtvovalnosti! Nadalje objavlja tem potom podpisani odbor svoje letno občno zborovanje, ki se bo vršilo v nedeljo dne 20. okt. ob 4. uri popoldne v prostorih sežanske čitalnice.

ODBOR

Vesti iz Kranjske.

* Spotnami listi barantajo izseljenci v Ameriki. Kdor je srečno prišel v Ameriko, pošlje svoj potni list domov, da ga sorodniki prodajo kakemu fantu, ki je še vojaški dolžnosti podvržen, da jo zamore popihati v Ameriko. Tak potni list stane 10 do 20 kron. Mestna policija v Ljubljani je prejela dva fanta, ki sta se s kupljenima potnima listoma spravila na pot v Ameriko, pa sta prišla le do Ljubljane, kjer ju je policija pogruntala in prijela.

Tako posnemamo po »Slov. Narodu«.

Vesti iz Štajerske.

— »Südsteuerische Presse« pravi, da jej Nemei groze z novo pravdo radi nekega članka. Bog ve, ali bi imeli ti nemški junaki toliko korajže tudi tedaj, ako bi vedeli, da pravda pride pred objektivne sodnike po poklicu in ne pred nemško-nacionalne porotnike?!

— Iz sodnih dvoran. Te dni so obsodili v Mariboru dva požigalea. Obtožena sta Slovenci in razprava se je tudi res vršila v slovenskem jeziku, zapisnikar pa je bil avskultant dr. Valentin, ki ne ume ni besedice slovenski! Kako, za božjo voljo, je ta mož zapisnikaril? Je že tako v naših sodnih dvoranah! In naj je sicer vse v redu, a nekaj mora biti vmes absolutno, ki ni v soglasju s pravom Slovencev in tudi z navadnim razumom, ker nekaj mora spominjati na to, da Slovenci še vedno žive — v starodobni Avstriji.

Razne vesti.

Musolino ujet! Iz mesta Ankone brzojavljajo, da so orožniki tam v bližini ulovili glasovitega italijanskega briganta Musolino, katerega so že nekaj let neprenehoma zastoj iskali. Musolino je hotel zapustiti Kalabrijo in se podati v Ameriko, ker so ga orožniki preveč preganjali. Ker pa se ni hotel ukreati v Italiji, napotil se je po kopnem proti Franciji, kjer se je namerjal ukreati za pot v Ameriko.

Ko so ga orožniki zapazili, se je spustil v beg, a se je o tem spotaknil in padel na tla. Še na tleh se je branil na vse kripje ter skušal bežati, a se mu ni posrečilo. Pri njem so našli samokres, pištolo, brivno britev in bodalo ter obilo denarja.

Orožniki seveda niso znali že v prvem hipu, koga da so ujeli. In se le potem, ko so ga priveli v ječo v mestu Urbino, spoznali so, da je ujeti brigant — glasoviti Musolino. Da bi bili bolj gotovi, brzojavili so o tem iz Urbina prefektu v Reggio Calabria, kateri je odposlal v Urbino dva delegata, ki osebno poznata Musolina; ta dva sta potrdila, da je ujeti res Musolino, kar je slednji tudi brigant sam priznal.

Loterijske številke, izžrebane dne 16. oktobra:

Brno 68 84 51 43 23

Brzojavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 17. (B.) — Zbornica poslancev. — Predsednik grof Vetter von der Lilie je otvoril sejo ob 11. uri 15 minut ter je s kratkim nagovorom pozdravil zbornice. Spominjal se je veseliga dogodka v cesarski hiši, zaroke nadvojvodinje Elizabete Marije. Poslanci so se dvignili s sedežev. Predsednik je prosil naj ga zbornica pooblasti, da v nje imenu predloži čestitke ob vznožje prestola. (Pritrjevanje.)

Predsednik se je v toplih besedah spominjal umrlih členov zbornice Weigla in Kaizla ter je na to prijavil zbornici, da je poslanec Prade odstopil od mesta prvega podpredsednika, izrekel je istemu zahvalo na vsikdar kolegijalni podpori. (Bravo in Heil-klici!) Prijavil je torej, da volitev novega prvega podpredsednika postavi na dnevni red v jedni prihodnjih sej. Obljubo so položili noizvoljeni poslanci Gasteiger, Petelen in Flondor, na kar je začelo čitanje došlih spisov.

Med došlimi spisi je več zakonskih načrtov lokalne ravi, potem nujni predlog poslanca Kaftana, tičočise lajšanja bede železniške in strojne industrije v Avstriji, nujni predlog poslanca Fořta o reviziji carinskega tarifa in o eventualnem sklepu carinske in trgovinske zveze z Ogrsko, kakor tudi novih trgovinskih pogodb z vnajnimi državami.

Predlagatelji pozivljajo vlado naj nemudoma priobči zbornici, na kako stališče se je postavila z jedne strani nasproti novemu avtonomnemu carinskemu tarifu nemške države in da-li je se svoj strani že izdelala kakov avtonomni novi carinski tarif in da-li je na podlagi načrta uvela pogajanja z ogrsko vlado, kako daleč so že dospela ta pogajanja, in, da-li je vlada pripravljena priobčiti po njej koncepirani načrt carinskega tarifa.

Nadalje so med došlimi spisi: nujni predlog poslanca Stranskega radi nemških nasilstev v Litavi dne 22. septembra; nujni predlog poslanca Kaftana za poddržavljenje severo-zapadne železnice in družbe državnih železnic; slednjič nujni predlog posl. Vyehodila za osnovo zakona o odpravi carinih mitnic.

Finančni minister je začel govoriti.

DUNAJ 17. (B.) — Gospodska zbornica. — Podpredsednik grof Hoyos je priobčil zbornici zaroko nadvojvodinje Elizabete Marije in je zaprosil pooblaščenje, da ob vznožje prestola položi čestitke zbornice. Ko se je še s toplimi besedami spominjal umrlih členov te zbornice, je ista prešla na dnevni red.

Državni proračun za l. 1902.

DUNAJ 17. (B.) Danes je finančni minister Böhm-Bawerk predložil zbornici poslancev državni proračun za leto 1902. Ta proračun izkazuje skupno potrebnost kron 1.686.117.944, je torej narasla za 43.954.600 kron. Skupno pokritje je proračunjeno na 1.686.966.357 kron, naraslo je torej za kron 43.968.772. Državni proračun zaključuje torej aktivno z 848.413 kron. (Nekoliko nadaljnih podatkov iz proračuna prinesemo jutri. Op. ur.)

Parlamentarne stvari.

DUNAJ 17. (B.) Pred današnjo sejo zbornice, so imeli seje: Vsenemci, jugoslovanski klub, krščanski socialisti, socialni demokratje, ustavoverno veleposestvo in slovansko središče.

Imenovanji v poštni stroki.

DUNAJ 17. (B.) »Wr. Ztg.« objavlja: Minister je imenoval višjega poštnega komisarja Nikolaja Dudana v Carigradu poštnim svetovalec v Trstu in poštnega komisarja dr. Teodorja Swecenyja v Trstu višim poštnim komisarjem v Carigradu.

Dogodki na Španjskem.

MADRID 17. (B.) V zbornici je prijavil vojni minister Weyler, da je v Sevilli mir zopet vspostavljen. Na to je bil predložen načrt, ki kontingent novincev za i. 1902. zmanjšuje za 40.000 mož.

OVIEDO 16. (B.) Agencija Fabra javlja: Delo je zopet zaustavljeno skoraj povsodi. Z ozirom na vedenje prebivalstva je prirejanje jubilejnih procesij prepovedano.

SEVILLA 16. (B.) Agencija Fabra javlja: Vsi klubi so zaprti. Najpoznanerji voditelji anarhistov so aretirani. Včeraj se ni motil mir.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
• TRST •
TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslojje) in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zreal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Na prodaj
je en glasovir v dobrem stanu.
Naslov v tiskarni „Edinost“.

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škafličah v Prendinjevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škafličica stane 60 stotink.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bielit, Gablonz, Gradec Sibinj, Inomostu, Czevec, Ljubljano, Linc, Olomcu Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke Italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodba

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2. vogal ul. Torrente. Podružnica „Alla città di Londra“ z najfinjšimi izdelki v ulici Poste na vrve 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4. do 12. sukne ne jope v velikem izboru od gl. 3. do 8. zimske močne in podšite jope z ovrtnikom od astrahana od gl. 5 — 14, ravno take podšite s kožuhovino po gl. 12. — Površne suknje v velikem izboru od gl. 18 — 32. Jopice za dečke v različnih oblikah in barvah, volnene hlače od gl. 2.50 — 4.50, finejše od gl. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gl. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.
Črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Peste nuove se sprejemajo izdelovanja obleke po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v različnih risanicah in merah za moške in dečke.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst
Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali dgu brezobe.

Svoj k svojim

M. AITE

trgovina manufakturnega blaga
Trst. — Via Nuova — Trst.
vogal Via S. Lazzaro št. 8.

priloga cenjenim klientom svojo bogato zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga za jesen in zimo in sicer: sukno za moške in ženske obleke, flanelo, barvan in bel barhent, piket za perilo, maje od volne in bombaža, odeje s podvleko ali volne itd. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, ovrtniki in ovrtnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bela in barvana zagrinjala na meter ali izgotovljena.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

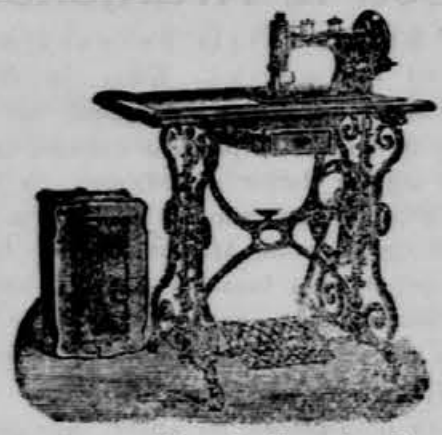
Naročbe za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Cene brez konkurence

Nadejaje se tudi v prihodnje podpre cenj odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najuljudneje.

M. Aite.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo ali obrtnike od 60 kron naprej.

5 letno jamstvo.

Velik izbor vseh pripadkov spadajočih k šivalnim strojem.

Posiljatve na deželo po povzetju.

Mehanična delavnica za popravljanje strojev vseh vrst.

RUDOLF RÖTL Trst, Trg Piazza S. Catterina št. 2.

Velika zaloga koles

od 60 K naprej

novih ali vže rabljenih iz prvih tu — in inozemskih tovarn.

Prodaja in menjava po ugodnih cenah.

Bogat izbor pripadkov in pneumatik.

Sprejemajo se vse poprave kakor tudi lakiranja na ognju in niklovanja.

Tehnični urad. Ustanovljeno 1877. Zaloga strojev in železja.

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vogal Via Vienna).

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.

Inštalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč.

Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd.

Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za stavbišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle. Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železe traverse in kolesa. Cement »Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.

In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja.

Tvrdba je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav,

med kojimi:

- 12 žag za obdelovanje lesa in pripravljanje dog.
 - 36 vodnih napeljav.
 - 17 tiskarn in kamnotiskarn.
 - 13 mehaničnih delavnic.
 - 31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
 - 7 naprav za izdelovanje praha proti mrčesom in drog.
 - 16 naprav za kurjenje z gorko vodo in parom.
 - 12 sladničarn, pekarn, tovarn za biškot in kofete.
 - 32 napeljav električne luči.
- Kakor tudi: Tovarne za kože, Tovarne za obleko itd. Perilnice, Predilnice, Tovarne za parafin in cerezin, sardine, Mline, Podjetja za napravljanje soli, Tovarne za delati zamaške, Stiskalnice olja, Naprave za vodno silo, Tovarne za šumeče vode, Distilerije, Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev.

THE MUTUAL

zavarovalna družba za življenje v New-York-u.

Ustanovljena 1842. Čisto vzajemna.

Splošno premoženje dne 1. januarja 1901.

1.607,625.487.39 kron.

Čisti dobiček v korist zavarovancev leta 1900.

42,873.909 kron.

Cela pokritna svota za vsa v Avstriji zaključena zavarovanja je vložena pri c. kr. ministerijalnemu plačilnemu uradu na Dunaju.

Glavno ravnateljstvo za Avstrijo

na Dunaju I., Lobkowitzplatz šte. 1.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

se zeleno varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.

A. Thierry-ja stolistno mazilo

2 lončka 3 kron 50 stot franko, razposilja proti predplačilu:

A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“

v Pregradi, Rogotee Slatina (Rohitsch-Sazerbrun).

DUNAJ: Centralna zaloga: Leharnar C. Brady, Fleischmarkt 1. — BUDAPEST: Lekarnar I. pl. Török in Dr. Egger. — ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach.

Na drobno se vdobiva povsod.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst. Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietá št. 25. — TRST.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in komplieiranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slanega ali žaganega marmorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Jakob Kosmerlj

TRST

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskemu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Čokolado in kakao

iz tovarne

Jos. Küfferle & Co. na Dunaju

priporoča

Jakob Žambić

v Trstu

ulica Giulia št. 7.

Odlikovan z dvema zlatimi in bronastimi kolajnami

FRAN HLAVATY

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Redka prilika!

300 komadov za samih Mk. 3.

Ena krasna dobro idoča ura s 3 letnim jamstvom in lepo verižico; 1 krasna garnit. gumbov za srajce ovrtnik in manšete iz double zlata; 1 fina škafličica za cigare; 1 eleg. brušuro žepno ogledalo s finim glavnikom; 1 beležnica v angležkem platnu; 1 eleg. brušna igla za dame iz prima double zlata; 2 gumba od simili briljantov; 1 krasno pozlačen prstan z imitovanimi biseri za dame, ali gospode; 1 najboljša novčarka z usnja; 1 krasna špila za kravato se simili briljanti; 1 dobrodišeče milo; 20 angl. predmetov za dopisovanja in še 200 komadov raznih predmetov, koji so doma neobhodno potrebni. Teh 300 predmetov za samih Mk. 3 z uro vred, ki sama toliko velja, razposilja samo nekaj časa po povzetju.

Skladišče Opava (Šlesko).

Poštno predalo št. 15

Pri odjemu 2 zavrtkov dodam lep nož z 2 resli brezplačno.

Kar ne ugaja, denar nazaj.